

AKRAN ZORBALIĞI

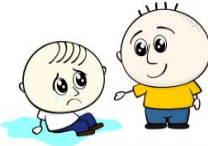
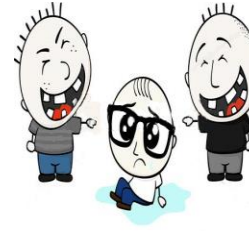
8. Öğrencilerinizi tanıyın.

- Hem siz öğrencilerinizi hem de öğrencilerinizin birbirlerini tanımları için küçük anketler uygulayın. Birbirlerinin hobilerini, ilgilerini ve koşullarını öğrenen öğrenciler birbirlerini anlamaları kolaylaşır. Ayrıca öğrencilerin birbirleri hakkında olumlu şeyler yazmalarına dayalı egzersizler yapın. Bu tür etkinliklerin öğrencilerin özsaygılarını yükseltme potansiyeli vardır.

11. Şaka ile zorbalık arasındaki farkı ayırt edin.

- Bazı zorba öğrenciler diğer öğrencilerle alay edip dalga geçmekte ve "şaka yaptım" demektedirler. Burada kritik nokta kendisine şaka yapılan öğrencinin bu durumdan rahatsız olup olmamasıdır. Eğer şaka yapılan öğrenci rahatsız oluyor ve bunu önleyemiyorsa, şaka yapanın niyeti ne olursa olsun yapılan şey zorbalıktır.

NOT: Öğretmenin bu durumu öğrencilerine açıkça belirtmesi ve şaka niyetiyle yapıyor olsa bile, başkalarını rahatsız eden her türlü söz ve davranışın kabul edilemez olduğunun altını çizmesi gerekir.

12. Öğrencilerinizi zorbalığa uğradığında ne yapmaları gerektiği konusunda bilgilendirin. Pasif izleyicileri uyarın.

- Bazı öğrenciler zorbalığa uğradıklarında korkup bir şey yapmamakta, bu durumu kimseye anlatmamaktadır. Bazıları da müdahale etmeyip sessiz kalmaktadır. Oysa okulda zorbalıkla mücadele etmek herkesin görevidir ve öğrencilere de düşen sorumluluklar vardır. Bu nedenle öğrencilere zorbalığa tanıklık ettiklerinde zorbaya dur demeleri, mağduru/kendini korumaya çalışmaları, en azından bir yetişkine haber vermeleri gerektiğini belirtin.

9. Doğrudan gözlenmeyen zorbalığa dikkat edin.

- Zorbalığın dışarıdan kolayca görülebilecek türleri olduğu gibi kolayca görülmemeyen türlerinin de olduğu unutulmamalıdır. Örneğin fiziksel olarak yapılan zorbalıklar kolayca görülebilirken, küçük düşürme, dışlama ve yalnızlaştırma gibi zorbalık türleri kolay gözlenmeyebilir. Bu nedenle öğretmenlerin mağdurları rahatsız eden durumlara dikkat etmeleri, bu nedenle gözlem becerilerini geliştirmeleri gerekir.

10. Önyargılardan uzak olun.

- Okulda popüler olan veya öğretmenlerin gözdesi olan öğrencilerin yaptığı zorbalıklar öğretmenler tarafından inandırıcı bulunmayabilir. Buna karşın öğretmenleri kızdıran, tahrik eden, sınırlendiren öğrenciler zorbalığa uğradığında, öğretmenler önyargıları nedeniyle inanmayabilir.

Değerli öğretmenlerimiz,
Hem mağdur hem zorba çocuğa zamanında müdahale etmek, onları topluma faydalı bireyler olmasına katkı sağlayacaktır. Daha mutlu çocuklar yetiştirmeniz dileğiyle...

Bu yayım "Okullarda Şiddet Ve Zorbalığın Önlenmesi Öğretmen El Kitabı'ndan" yararlanılarak hazırlanmıştır.

OKULLARDA AKRAN ZORBALIĞINI ÖNLEMENİN

ÖĞRETMENLERE

12 ÖNERİ

AKRAN ZORBALIĞI

Değerli öğretmenlerimiz,

Öğrencilerin kendi aralarında yaşanması olası zorbalık ve şiddet olaylarında kilit rol oynamaktasınız. Ancak bu sorunla etkili bir biçimde baş edebilmek için zorba öğrencilerin nasıl önleneceği ve kurbanların nasıl korunacağını bilip uygulamamız gerekir. Çünkü öğretmenler davranışları ile zorbalığı teşvik etme, zorbalığa izin verme ya da zorbalığı önleme potansiyeline sahiptir. Şimdi sırasıyla önerilere göz atalım.

1. Okul yönetimini bilgilendirin.

* Okula bazı öğrencilerin ateşli veya kesici aletlerle geldiklerine ilişkin bir duyum aldığımızda veya şiddete davetiye çıkaracak tehlikeli bir durum sezdiğinizde bu durumu en kısa sürede okul yönetimine bildirin.

2. Öğrencilerinizle birlikte uyulması gereken kuralları belirleyin.

- Zorbalığa asla izin vermeyen sınıf kurallarını belirleyin. İstenen ve istenmeyen davranışların net biçimde konulması önemlidir. Ancak daha önemlisi bu kuralları öğrencilerle birlikte belirlemek ve hatta sınıf panosunda ilan etmektir.

3. Ödül ve yaptırımları belirleyin.

* Kurallara uyan öğrencilere ödül verin ve uymayan öğrencilere yaptırımları belirleyin. Sınıfa asılacak kurallar listesinin yanına yaptırımlar listesini koymakta yarar vardır.

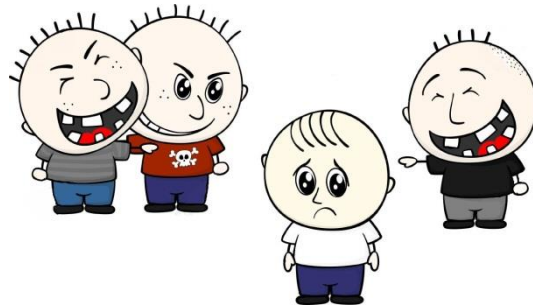
Not: Uyguladığı şiddet karşısında ceza verilmediğini gören zorba bir öğrenci yaptığı kötü davranışın ödüllendirildiği düşüncesine kapılabilir. Bu tür öğrencilere yönelik ilk yaptırımlardan biri hemen özür dilemek ve yanlış davranışı telafi edecek bir şeyler yapmasını sağlamaktır.

4. Model olun.

* Öğrenciler öğretmenlerini model alırlar. Şiddete başvurmayan, gücünü ve otoritesini kötü kullanmayan bir öğretmen şiddetin kabul edilebilir bir olgu olmadığı mesajını verir.

5. Zorbalığa ve uyarı işaretlerine karşı tetikte olun.

* Zorbalık tehlikesi içinde olup sinyalleri veren öğrencilere yardım edebilmemiz için öncelikle bu öğrencileri fark etmeniz gerekir. Bunun için de tehlike sinyali veren öğrencilerin belirleyici özelliklerini tanımanız gerekir.

6. Akademik başarıyı arttırıp, karakter gelişimine önem verin.

* Yapılan araştırmalarda zorbalık yapan öğrencilerin genellikle okul başarıları düşük öğrenciler arasında daha yaygın olduğu görülmüştür. Bu yüzden öğretmenler zorbalık yapan öğrencilerine yönelik özel akademik ilgi göstererek başarılarını arttırmalıdır. Ayrıca öğrencilerin özsaygı ve sosyal becerilerini geliştirmelerine yardım etmelidirler.

7. Zorbalık ve şikayetleri ciddiye alın.

- Zorbalık olayına tanık olduğunuzda ya da öğrenci veya velilerden zorbalık konusunda şikayetler geldiğinde, dikkatlice dinleyin, işi ciddiye alın ve gerekenleri ihmal etmeyin. Ayrıca öğrenci ve velileri yapılanlar konusunda bilgilendirin.

7. Riskli mekanlarda ve zamanlarda daha dikkatli olun.

* Özellikle nöbetçi olduğunuzda zorbalık olayı meydana gelme riski taşıyan mekanları (kuytu yerler, okul bahçesi, tuvaletler gibi) ile öğle arası boşluklarda okulu, tenffüs saatlerinde ise sınıfları gözetim altında bulundurun.

